

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Május 18.

Zombor, 1905. május 1.

Május tizenharmadika Zombor város történetében korszakot alkotó dátum marad mindörökké. Ezen a napon leplezik le Schweidel József, aradi vértanu szobrát.

Schweidel József Zombor város szülötte. 1796. évi május hó 18-án született Zomborban. Épen egy év mulva száz esztendeje lesz, hogy ebben a nemzetiségi városban meglátta a napvilágot a későbbi császári katona, aki midőn hazája veszedelemben forgott, habozás nélkül teljes lelkesedéssel állott csatasorba a haza ügyének védelmére.

Mikor a szabadságharcot a hatalom idegen segítséggel leverte, Schweidel József 12 társával Aradon kivégeztetett.

Azóta a magyar ember lelkébe kitörölhetlenül bevésődött a 13 hősnek emléke. Az idő nemcsak hogy nem homályosítja el ezt az emléket, hanem ellenkezőleg mindig jobban és jobban megerősíti, megszilárdítja. Aradon a nemzet kegyelele csoportos emlékből

örökítette meg a hősokeket. A zombori társadalom körében alakult bizottság felhívására a nemzet közadakozásából most Zomborban létesült az első önálló vértanu-szobor.

Az utókor mással nem róhatja le háláját a nemzet nagyjai iránt, mint-hogy emléküket tiszteletben tartja. Zombor város közönsége az egész nemzet támogatásával tartozó kötelességet teljesített a szobor felállításával.

A szobornak azonban még egy más fontos jelentősége is van. Örök szimboluma az a magyar hazaszeretetenek. Örök figyelmeztetés az élő nemzedéknek, hogy a hazát szeretni minden körülmények között, a hazát szolgálni még életünk árán is, — szent kötelesség.

Ilyen szent, örök figyelmeztetésre nagy szüksége van a mi derék hazánknak, amely ezer év után is küzdve-küzd.

Örömmel üdvözljük május 18.-át. Azt kívánjuk, hogy az ünnepségek fényesen sikerüljenek, a nap jelentőségéhez méltóan.

Az ünnepségek sorozata a következő:

Május 17.-én:

Este 7 órakor toronyzene a szent István templom erkélyén.

Este 8 órakor diszeloadás a városi színházban.

Május 18.-án:

Reggel 9 órakor Zombor szabad királyi város törvényhatósági bizottságának rendkívüli diszközgyűlése a vármegyeház nagytermében méltóságos borsódi és katymári Latinovits Pál főispán elnökle alatt.

A közgyűlés megnyitása után a közönség a szobor elé vonul, hol a leleplezés a következő sorrendben történik meg:

1. Hymnusz. Éneklük a zombori kaszinói és a zombori iparos dalárdák.
2. Elnöki megnyitó. Mondja Vértesi Károly, a szoborbizottság elnöke.
3. Leleplező beszéd. Mondja Rác Soma, a szoborbizottság alelnöke.
4. Ünnepi beszéd. Mondja Rákosi Jenő, főrendiházi tag.
5. A szobor megkoszoruzása.
6. Alkalmi óda.
7. Vértesi Károly a szoborbizottság

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Látod, anyám!

Szívem boldog örömben úszott,
Látogatóba jött anyám.
Sokat beszélünk s végül így szólt
A csendes este folyamán:

„Későre jár, fiam, bocsásd meg:
Fáradt vagyok, lepihenek;
De nincs itt az imakönyvem,
Add csak kölesön a tiedet!”

... „Az imakönyvemet?” — s zavarban
Pirulva lesütöm szemem . . .
„Mivé nem tett az élet engem,
Látod, anyám, el is feledtem,
Hogy imakönyvem nincs nekem!”

Havas István.

Egy magyar diák kalandja Weimarban.

— Németből. —

1803. augusztus 20.-án egy fiatal diák rándult át Jenából Weimarba, hogy az Ilmparti Athenben kissé körülnézzen. Szluhovinyi

András — így hitták a fiatalembert — pozsonyvidéki tót volt. Nemrégiben valami stipendiumot nyert, mely lehetővé tette neki, hogy néhány évig Jenában tanuljon filológiát. A német nyelvet tökéletesen beszélte.

Jártában-keltében, miután Weimarnak már sok érdekességét megbámulta, késő délután Szluhovinyi egy falusias forma, esőndes utcába ért, melynek csinos házaik árnyékos kertek vették körül. Nagy meleg volt. Megszomjazott s valami frissítőre vágyott. Koresmacéért keresett tehát, de nem talált. Amint figyelődött, egyszer csak hangos kacagás, kugligolyó gördülése s nyomban rá bábuk zörgése ütötte meg a fülét. Ahá — gondolá — itt bizonyosan vendéglő van.

Odament a nyílt kertajtához s a tekepálya felé tekintett, hol vidám társaságban néhány ur mulatott. Mellettük padokon, székeken idős meg fiatal nők ültek s nézték a játszókat. Százados hársfák sátorra borult az idillikus jelenetre, melynek hátterül díszes épületnek szőlővel befuttatott homlokzata szolgált.

— No ez igazán kedves egy nyári vendéglő — dörmögött a tót diák. S a tár-

ság is egészen tisztességesnek látszik. Nem bánom, hogy idetaláltam. Azt tartják: Csak jó emberek lehetnek, kik kuglizni szeretnek. Ej-ej, lám csak, a költői Weimarban szinte magam is poéta leszek!

Betért. Bement egy lugasba, leült az asztalhoz s nagyot kiáltott: Hej, koresmáros, kérek egy korsó sört!

Minden szem feléje fordult — föltűnően esudálkozó tekintettel. A fiatal hölgyek halkán nevetgélni kezdtek.

Szluhovinyit mindez nem hozta ki a sodrából. Kabátja zsebéből dohányzacskót, pipát vont ki. Rátöltött, kicsiholt s a tüzes taplóval pipára gyújtott.

Ezalatt egyik a kuglizó urak közül — bizonyára maga a vendéglős, egy magas, vézna, halavány s szenvedő arcú férfi — valamit sugott egyik fiatal pajzán leánykának. A kicsike hamar beszaladt a házba s tüstént habzó sörral teli korsóval tért vissza. Letette az asztalra a diák elé s tréfás-komolyan kínálta: Válgék egészségére!

— Köszönöm szépen! — fogadá Szluhovinyi. Miféle sör ez?

— Weimari.

elnöke a szobrot Zombor szab. kir. város közönségének átadja.

8. Hauke Imre Zombor szab. kir. város polgármestere a szobrot a város közönsége nevében átveszi.

9. Szózat. Éneklük a zombori kaszinói és a zombori iparos dalárdák.

A leleplezés után a közönség visszavonul a városi közgyűlés színhelyére a diszkozyűlés folytatása és berekesztése végett.

Régi téma.

Ne tessék nevetni: van Magyarországon is virágzó ipar. Nem sok, csak egy és bár az se volna! Mert miatta tányérsima fekete földeket, tédet verő füves réteket doboltak el a végrehajtók. Ez az ipar, a pálinkamérő ipar. Nem a szellem fejlesztője, inkább a népek gyilkolója. A sűrű krajeárokból, ott teremtenek legkönnyebben forintosokat: ahol pálinkát mérnek. De a bűn is, a betegség is, a szegénység itt születik meg legkönnyebben.

Látja az állam, látják a községek, látják a városok, hogy népünk fizikai és erkölcsi degenerálásának oka a pálinkamérők pipafüstös, pálinkagőzös levegőjében van. A filantrópok, a humánus kriminálisták évtizedek óta a pálinkamérői atmoszférában keresik az anyagot s valamire való ujságíró már mind megbirkozott azzal az anyaggal, még sincsen javulás, sőt a statisztika ijesztőbb számokkal számol be évről-évre, a pálinkafogyasztás okozta anyagi és erkölcsi romlásokról.

Nekünk az a véleményünk, hogy ezen az állapoton csak az állam segíthet. Jóformán belecsömörlöttek a lapok is abba, hogy kenetteljes prédi-

kációkat tartanak a pálinkaivás veszedelméről, az alkoholelles egyesületek pedig hiába tartanak népszerű előadásokat, hiába festik a lőre italoktól kapott tudóvész s örültségben szenvedő ezrek élettelenességét, ha az állam egyremásra pálinkamérői engedélyeket ad. Hogy pedig ez így van, Svédország fényesen illusztrálja állításunkat. Néhány évtizeddel előbb Svédország fogyasztotta el a legtöbb szeszes italt — egész Európában. Az állam végre is ahhoz a radikális orvossághoz nyult, hogy a pálinkamérői engedély kiadását korlátozta s törvényt hozott: hogy hitelben nem szabad egy pálinkamérőnek sem italt adni. Ma már Svédország nem is panaszkodik azon, hogy sok alkoholista van, ellenben nálunk tulzsufoltak az örültek házai, kik nagyrészen a pálinkaivás áldozatai.

Nálunk zavartalanul kotyvasztják — a pálinkamérők — a pálinkát. Nem szólja meg érte senki. Felelősségre sem vonják, ők csak pancsolnak, mérnek és gazdagodnak. Olcsó lőréjük, koresmáknak nevezett beköpdösött és befüstölt lebujuj után ugyan ki nézne? Aki a garast összegyűjti, aki az egészségére vigyáz, úgy sem megy a pálinkamérésbe, akivel meg nem lehet beszélni, annak ugyis mindegy. Ilyenformán a pálinkamérő vigan dörzsöli a kezét a söntésben, az olcsó ital, a zsirral italt piszkos kártya, ugyancsak hoz a konyhájára, amiből vigan lehet fizetni adót és illetéket.

Ellenben igazi gyümölcsipalánkánk, mely a kiviteli kereskedelem terén oly szép eredményeket ért el a multban — hanyatlani kezd. Amíg a pálinkamérők egész gyárilag készíthetik a pálinkát, addig a gazdáknak ugyancsak

meg kell járni a hivatalokat, amíg drága pénzen pálinkafőzés engedélyezéséhez jutnak. És ha aztán sikerült is egy ilyen engedélyt kapniok, a sok ellenőrzés szekaturájával elveszik a kedvét minden pálinkafőzőnek.

Ez az abuzus állapot rendezést kíván. Korlátozzák meg az italmérési engedélyeket, tegyék könnyebbé a jobb, az egészségesebb pálinkafőzési engedélyek kiadását, a pálinka mérőkkel pedig szigoruan tartassák be a zárórákat.

Egyelőre reformnak ez elég volna. Ha azután az orvoslás közben az eszmélő nép látja a javulást, talán lehetne beszélni az Országos Magyar Gazdák Egyesületének új gondolatáról s mostani eszméjéről, melyben azt mondja, hogy a pálinkaméréseknek vasárnapon való bezárása a leghumánusabb cselekedet volna a reformok terén. Mi félünk e kurától. Előbb tápláljuk a beteget, csak azután fogjunk az operációhoz, ha elég ereje lesz hozzá, hogy azt kibírja.

A Zombori Sport-Egylet közgyűlése.

Április hó 30-án d. e. 11 órakor tartotta a „Zombori Sport-Egylet” rendes közgyűlését a „Csitaonica” vendéglő külön helyiségében.

Dr. Falcione Nándor elnök miután a gyűlést megnyitotta és a megjelent tagokat üdvözölte, rövid visszapillantást tett az egylet mult évi sikeres működésére. Örömet fejezte ki a fölött, hogy az egylet ugy anyagi, mint erkölcsi sikereiben gyarapodva és új életre kelve, immár vezetőszeretpet vívott ki magának a megyei sport életben. Végül azon kérelemmel fordult az egylet tagjaihoz, hogy a jövőben fokozott erővel és lankadatlanul buzgalommal fáradozzanak azon, hogy az egylet története ismét egy sikereiben gazdag évvel gyarapodjék.

A tárgysorozat 2-ik pontja a titkár jelentése volt. Dr. Késmárky Béla titkár az

Jó nagyot nyelt belőle a diák s megélegülten mondá: Igazán, nagyon jó.

— Igen, minálunk mindig csak a legjobb sör kapható — bizonyolta a kislány. Visszafutott aztán fiatal barátnőihez. Valamit sugott nekik, mire most még jobban nevetgéltek valamennyien.

Szluchovinyi egy darabig nyugodtan pöfékelt s iszogatta a kitünő sört. Eközben nagy érdeklődéssel nézte a kuglizó urakat. Kiváltképen kettő vonta magára a figyelmét.

Az egyik egy tiszteletet keltő, szép daliás férfi volt, a másik pedig egy kicsiny, már öreges, de rendkívül eleven, barátságos arcu, szikrázó, hamiskás szemű uriember, ki — ha nem rajta volt a dobás sorja — szívesen eltréfált a hölgyekkel.

Am a halvány vendéglősnek, aki a másik kettővel játszott s pedig arcának verejtékével — bizonyára minden más foglalkozáshoz nagyobb talentuma volt, a figyelő diák véleménye szerint, mint a kuglizáshoz. Valahányszor dobni kellett, az a galiba történt vele, hogy golyója mindig a deszkán tul esett, vagyis: mezitláb ment ki, amint mondani szokás.

A fiatal nők ezen — ugy látszott — nagyon jól mulattak, mert valahányszor megesezt, kacagva kiabáltak: Mezitláb! Mezitláb! Mezitláb!

Szluchovinyi nem sokáig nézhette szólnélkül azt a szájalomra méltó játékot. Odament a három kuglizóhoz s bátorkodott figyelmeztetni a halvány urat, hogy a dobásnál a golyót egész másképp kell fogni, ha azt akarja, hogy a szerenesetlen mezitláb-ot elkerülje.

— Hm, ön — ugy látom — ért a kuglizáshoz, szólott mosolyogva az utbaigazitott.

A diák meghajította magát.

— Kicsoda ön voltaképpen?

— Jenai diák vagyok.

— Szinte gondoltam. Mit tanul?

— Filológiát.

— Ugye: nem régóta van Jenában?

— Csak pár napja, hogy megérkeztem. És ma átrándultam az Ilm-parti Athenbe, hol oly sok nagy szellem él — persze megközelíthetetlen csillagok holmi szegény tót diáknak.

— Maga tót?

— Magyarországi tót vagyok, Pozsony vármegyéből. Szluchovinyi András a nevem.

— Szlu . . .

— chovinyi.

— Valóban, a neve szokatlanul tótos hangzásu. Nos hát, kedves Szlu . . . s a többi uram, kérem: játszék helyettem! Én már meguntam a kuglizást s kissé bele is fáradtam.

— Ha az urak megengedik . . .

— Szíves örömet! — szólott udvariasan a kis öreg ur. A nagyobbik is beleegyezően bólintott.

A diák fogta a golyót s hatalmas erővel kigurította.

— Mind a kilenc!

— Éljen, éljen, éljen! — kiabáltak a fiatal hölgyek, lelkesülten tapsolva.

— Szlu . . . s a többi ur, ön a kuglizáshoz csakugyan ért — szólott mosolyogva a halvány ur.

Hasonló szerencsével kuglizott Szluchovinyi vagy félóra hosszat, tökéletes mester módon; s végül is megbizója helyett megnyerte a játékot, amit az már elveszettnek gondolt.

Addig még nem volt bátorsága, hogy az urak nevét megkérdezze. No de csakhamar megtudta.

egylet által kiadott füzetben terjedelmesen beszámol az egylet múlt évi sikeres működéséről. Szakszerű fejtegetéseivel kijelöli azt az utat, melyen az egyletnek haladnia kell, hogy létét hosszú időkre biztosítsa. Minthogy a csinos kiállítású füzeteket az egylet tagjai között szétesztették s így annak tartalma az egylet tagjai között ismeretes, felolvasása mellőztetett.

A tárgysorozat 3-ik pontjaként Csávosi Lajos pénztárnoknak jelentése következett. Jelentésében előadta az egylet 1904. évi mérlegét, mely a következő: Összes vagyon 1904. év végén: 11636 kor. 76 fillér. 1903-ik vagyonállapot 11184 kor. 50 fillér. 1904. évi vagyon szaporulat 452 kor. 26 fillér. A számvizsgáló-bizottság írásbeli jelentésének felolvasása után a közgyűlés a pénztárnoknak a felmentvényt megadta.

Ezután Csávosi Lajos pénztárnok előterjesztette az 1905. évi költségvetést. Indítványozza, hogy az egylet saját költségén szereltesse fel két villanylámpát a tornacsarnokban, hogy a tagok kellő világítás mellett vívhassanak. A közgyűlés az indítványt elfogadta.

A költségvetéssel kapcsolatban tárgyalott dr. Pataj Sándor azon indítványa, hogy az egylet szerződtesse egy vívómestert 3 hónapra májustól kezdve. A közgyűlés 300 koronát szavazott meg segélyként. A hiányzó összeget a vivni szándékozó egyleti tagok fizetik. A közgyűlés megbizta dr. Késmárky Béla titkárt, hogy az ittjárt jóhírnevű Bartoli vívómesterrel lépjen összeköttetésbe szerződtesse céljából. Ha ezen szerződés nem jöhetne létre, úgy az egylet Armentani vívómestert szerződtesse.

Következett az új tisztikar választása. A korelnöki tisztséget dr. Buják József, a korjegyzőt Popovits Konti töltötte be. A megtartott választás szerint egyhangulag elnökké ismét dr. Falcione Nándor választott meg, kinek rövid idei elnöksége alatt a már kimulófélben levő sportélet új életre ébredt; ügybuzgó fáradozásával nagyban hozzájárult az egyleti élet fellendítéséhez.

A múlt évi tisztikarban változás annyiban történt, hogy alelnökké dr. Frank Mihály választott meg, miután Raisz Lajos ezen

tisztségről leköszönt. Orvossá dr. Duchon János választott meg. Új választmányi tagok: Raisz Lajos és Herczegh Sándor. Pótagok: Imre Géza, Sréter Károly, Thurszky Zsiga. Számvizsgálók: dr. Buják József elnök, Bittermann Sándor és Tárczay István tagok.

A választások megejtése után dr. Késmárky Béla indítványára a közgyűlés Raisz Lajos múlt évi alelnököt, mint a „Zombori Sport-Egylet” legrégebbi tagját és a sportnak lelkes hívét, kinek úgy az egylet létesítése, mint felvirágoztatása körül nagy érdemei vannak, az egylet tiszteletbeli tagjává választotta meg.

Miután a tárgysorozat kimerítettett, az elnök a gyűlést berekesztette.

Városi ügyek.

A képviselőválasztók névjegyzéke. Az 1906. évre érvénynyel bíró országgyűlési képviselő választók névjegyzékét az összeíró küldöttség elkészítvén, a központi választmánynak közszemlére tétele céljából betérjesztette. Az 1905. évre érvényes szavazók száma összesen 2490 volt, az újonnan elkészített névjegyzék szerint pedig 2744 volna, vagyis 254-el több. A szaporodás az egyes városrészekben a következő: Belváros 49, Felsőváros 44, Cservenka 71, Szelenese 49, Bánát 51.

Kegyuri bizottsági közgyűlés.

F. évi április 30-án délelőtt 11 órakor tartott a városi római katolikus kegyuri bizottság rendes közgyűlést Hauke Imre polgármester, bizottsági elnök vezetése mellett. A tárgysorozatot a következő volt:

Az egyházmegyei főhatóság leirata a 7., 9. és 10. sz. bolthelyiségek bérletére vonatkozó szerződések jóváhagyása tárgyában. — Jóváhagyatván, tudomásul vétetett.

Az üresedésben levő ügyészi állásnak választás útján leendő betöltése. — Miután elegendő számú bizottsági tag jelen nem volt, a választás f. évi május 7-én fog megejtetni, tekintet nélkül a jelenlévők számára.

Az üresedésben levő iskolaszéki tagsági helynek választás útján leendő betöltése. — Radány Péter választott meg.

Az egyházközség elnöke jelentése néh.

Bosnyák Fülöp 400 koronás misealapítványa tárgyában. — Elfogadtatott azzal, hogy 40 korona illetéknek megfizetésére az örökösök köteleztetnek.

Az egyházközség elnöke jelentése az 1904. évi összes számadásokat. — Felülvizsgáltván, helyesnek találtatott.

Az egyházközség elnöke jelentése Czigits Parcsetics Antal misealapító levelét. — Elfogadtatott.

Az egyházközség elnöke jelentése az egyházi adó fizetésére köteleseknek összeírása iránt teendő intézkedések iránt. — A helybeli hatóságok és társulatok megkeresettek az adóköteles alkalmazottak kimutatása céljából.

Az egyházközség elnöke jelentése a Szimendits Jovannal és Raics Antallal kötött földhasznbéri szerződéseket. — Elfogadtatott.

A kiküldött bizottság betérjeszti az új templom és szerelvényeinek átadásáról felvett jegyzőkönyvet és leltárakat. — Tudomásul vétetett, a takarékpénztárban kezelt összeg egyrésze kiutaltványoztatik, a másik része pedig visszatartatott.

A kiküldött bizottság jelentése a Rókus-temető kerítésének felülvizsgálata tárgyában. — Pótlások rendeltettek el.

Az új templom gyűjtő bizottság jelentése az új templom érdekében indított gyűjtésnek elszámolásáról. — A számadás helyesnek találtván, a felmentvény Thum Adolf pénztárnoknak megadatott.

Az elnökség jelentése a Gerencsér-féle sírkő áthelyezése tárgyában. — Jóváhagyólag tudomásul vétetik.

Az elnökség jelentése a nyugdíjszabályzatnak megalkotására kiküldött bizottság kiegészítése iránt. — A már kiküldött bizottság még két taggal kiegészítettett.

Az elnökség jelentése a temető rendezéséről alkotandó szabályrendelet iránt. — Bizottság küldetett ki.

A városi tanács átirata az iskolaalap behajthatlan követeléseinek törölése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 99. tkvi 1905. sz. végzése az új templomot megillető 200 kor. felvétele

Az a fiatal leányka, aki az imént a korszó sörte vitte neki, egyszer csak csengő hangon elkiáltotta: Asztalhoz! Asztalhoz!

A diák körülnézett. Egy nagy lugásban gazdagon megrakott asztal volt terítve. Rajnai boros palaekokat s talpas poharakat, pezsgős üvegeket s hozzá való pohárkákat látott rajta.

— Most már itt az ideje, hogy eltávozzam — gondola. Elővette sovány erszényét, hogy tartozását kifizesse.

— Ej, mit gondolsz, Szlu... s a többi uram! — kiáltott rá a halvány ur. Tegye csak el a pénzt!

— De...

— Mit gondolsz: hol van ön tulajdonképpen?

— Nos hát — valami vendéglőben...

— Az egész társaság fölkaegott.

— Ön tehát koreszmárosnak tart engem?

— kérdé a halvány ur, láthatóan jól mulatva.

— Be kell vallanom...

— Kedves Szlu-Szlu... s a többi uram, én nem koreszmáros vagyok; én német költő vagyok s a nevem: Schiller.

— Szent Isten! Lehetséges ez? — dadogott zavartan a fiatal slovak. Oh, ön bizonyára csak tréfál.

— A legtisztább igazság ez, érdemes Szlu... s a többi uram. Ez a két ur, akikkel kuglizott tanuskodhatnak mellettem.

— Én bizonyítom, hogy igaz — szolt a nagyobbik ur feltűnő jókedvvel. Az én nevem: Goethe.

— És én szintén erősítem az állítás valóságát — kiáltott hangos kacagással a kis öreg. Az én nevem meg: Wieland.

A szegény diák szeretett volna a föld alá süllyedni.

— Álmodom, vagy ébren vagyok? — mormogá. Hiszen akkor én oly rendkívüli szerencsében részesültem, hogy Németország három legnagyobb költőjét láthatom: az Orleánsi szűz, a Faust és az Oberon megteremtőjét!

— Ugy van Szlu... s a többi uram, ön olyan szerencsés — szolt Schiller. Nos hát, ha már így van, részesítsen bennünket is abban a szerencsében: vacsorázzon velünk!

Szluhovinyi, aki egész véletlenül ily fejedelmi társaságba került, nem igen kérte

magát, hanem — áldva a szerencsés véletlent — a többiekkel együtt asztalhoz ült.

Föllekesülve a rajnai bortól, meg a pezsgőtől, később — pompás tenor hangon — elénekelt a szives halvány vendéglős tiszteletére annak halhatatlan: Dal az örömhöz című dalát s általános elragadtatást keltett kitűnő művészi előadásával.

— Szlu... Szlu... Szlu... a manó tudja: micsoda ur — mondá Goethe — magának valóban tüneményes szép hangja van. Operaénekesnek való maga. Álljon csak be színésznek!

— Oh, kegyelmes uram, sajnos: nem lehet — válaszolt a diák. Csak olyan föltétellel kaptam meg a stipendiumot, hogy aztán tanító leszek s úgy szolgálom meg az államnak.

... Késő éjjel valami kis vendéglőben nyugalomra tért; de kalandja annyira fölizzgatta, hogy soká nem tudott elaludni.

Szluhovinyi András néhány év múlva igazgató-tanító lett Pozsonyban.

íránt. — A 200 korona a karmelitáknak engedtetett át.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 2961/1905. sz. végzése Szláv Elemér zombori lakosnak tulajdonjog kiigazítása ügyében megtartandó tárgyalás íránt. — Az ügyész megbízott.

A villanvilágítási bizottság átirata a villamos mű légvezetékeinek a kegyuri bizottság felügyelete alá tartozó épületekre való alkalmazhatása íránt. — Megengedtetett.

Fejér Gyula apátplébános kérvénye az általa építendő sərbolt helyének kijelölése íránt. — Tekintve, hogy az apát diszes mauzoleumot épített, ingyenes hely engedtetett át.

A „Bács megyei agrár-takarékpénztár“ bemutatja a karmelita-rend által kiállított engedmény-okiratot. — Jövőhagyatik.

Ózv. Purmann Alajosné kérelemlevele az egyházmegyei főhatóságnak a közgyűlés által részére megszavazott kegydíjat megtagadó határozata ellen. — Az egyházmegyei főhatósághoz felterjesztetik.

A városi adóvégrehajtók kérvénye az 1903. és 1904. évben behajtott vallásadó jutalék kiutalványozása íránt. — Az 1903. évig behajtott jutalék kiutalványozatik.

Pályázat. Zombor szab. kir. város polgármestere mint a Stein Johanna (Hanni)-féle kiházasítási alapítvány bizottságának elnöke egy 400 koronányi kiházasítási segélyre pályázatot hirdet. Fenti segélyre kizárólag izraelita vallású, vagyontalan s erkölcsi tekintetben kifogástalan jegybenjáró zombori hajadonok pályázhatnak. A pályázati kérvények bezárólag folyó évi május hó 15-éig nyújtandók be Hauke Imre polgármesternél.

A város szénaszükséglete. Zombor szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy 7100 adag á 56 kg. gypszeána szükségletének biztosítása céljából folyó évi június hó 10-én d. e. 10 órakor Latinovits Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

H i r e k.

Kinevezés. A zombori kir. pénzügyigazgatóság Lieli István hódási lakost a palánkai adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká, Roska István fogarasi lakost pedig az újvidéki adóhivatalhoz díjas gyakornokká nevezte ki.

Nyugdíjazás. Dicht Adolf a zombori cs. és kir. 23-ik gyalogezred hadkiegészítő kerület parancsnokának nyugállományba helyezése alkalmával öfelsége az ezredesi rangot adományozta.

Május elseje. Májusnak, a tavasz legszebb hónapjának első napját avatták a munkások ünnepüké. Az év folyamán veríték esordító, gömnyesztő, nehéz munkában még ünnepnapon sem érezhetik magukat teljesen szabadoknak, az édes élet ezer gyönyörűségének örvendező embereknak, a füstös, kormos, porlepte gyárak százezer munkásai. Csoda-e hát, ha nyíló tavasszal, mikor kizöldülnek a természettel együtt a remények, — csoda-e, ha a jobb jövőt sóvárogva leső munkásnép megköveteli magának ez ünnepnapot, kóstolólul abból a jövőből, melyért az utódok számára küzd. Csoda-e, ha ezek a munka rabszolgái urak akarnak lenni egy napon, mint a római rabszolgák, akiket büszke elnyomók egy napon emberszámba vettek. Urak akarnak lenni, egy szalonban összejönni könnyed fesztelen örömben tölteni el az olesó időt — urak módjára. Szalonjuk a szabad természet. A pázsit bársonyos zöldje, a lombosodó fák, a pazar butorzat, meg a díszlet. Ibolya- és gyöngyvirágillat a szalonjuk parfümje. Vagy még nem szabad ezen a napon sem pihenni? Még nem! Május elsején is dolgozni kell, de nem a kenyérért, hanem a szebb jövőért.

Nyomdász ifjak műkedvelő

előadása. Vasárnap este adták elő a városi színházban a nyomdász ifjak „A képviselő ur“ című bohózatot, igen gyér közönség mellett. Derék munkatársaink nagyobb támogatást érdemelték volna meg a közönség részéről annál is inkább, mivel az előadás tiszta jövedelmének felét egy helybeli humanus intézmény a „Napközi Otthon“ támogatására szánták. Nagyon helyeseljük, hogy iparos ifjaink üres óráikat szellemi művelésükre fordítják és az előadás folyamán bebizonyították, hogy kitartó fáradozásukkal ha nem is anyagi, de szép erkölcsi sikert tudnak elérni. A jelenlegi gyér pártolás ne riassa őket el, reméljük, hogy fáradozásuknak a jövőben meglesz a teljes sikere.

Ugy az egyes jelenetek, mint az összejátek igen sikerült. A szereplők teljesen beleélték magukat szerepeikbe és igen jó alakításokat nyújtottak. Különösen kiemeljük Stöckl Erzsike k. a., Becker Annuska k. a. alakításait; az előbbi mint Bodollay Károly neje, igen kedves jelenség volt. Becker Annuska mint Eszter, hű képét adta a „nagyanyósna“. Jenőfi Mariska mint Melinda, Bucher Teruska, Bayer Aranka mint szobacicusok igen szépen oldották meg szerepeiket.

A férfi szereplők közül kiváltak: Rudnyák Nándor, Bodollay Károly szerepében, Baekhausz Ede mint Péntek Tóbiás, ki a feltékeny trombitás hű képét nyújtotta ügyes alakításával. Nem kisebb sikert értek el és a közönség osztatlan tetszését vívták ki: Ackermann Sándor Füzessy Zoltán szerepében és Weindl József, aki Bodollay Karesi nehéz szerepét játszotta el, komikus alakításával gyakran derűtséget keltve a közönség soraiban.

Azonban nemesak a főszereplők, hanem a műkedvelők minden egyes tagja derekasán megállotta a helyét. S így sikerült egy minden ízében tökéletes és élvezetes előadást nyújtani a jelenlévő közönség gyönyörködtetésére.

E szép sikerben legnagyobb része van Hajós Ferencnek, kiadóhivatalunk egyik főszedőjének, aki szép intelligenciára valló ügyességgel tanította be az egyes szerepeket és rendezte az előadást.

Az előadás befejezte után a fiatalság az „Elefánt“ termében táncra perdült és csak a reggeli órákban oszlott szét.

Előléptetés. Maicen Milán hadnagy a 23-ik cs. és kir. gyalogezredben főhadnaggyá lépett elő.

Uj doktor juris. A kolozsvári egyetemen április hó 29-én avatták doktorrá Szeles Sándort, a zombori fiatalság közkedveltségű tagját.

Az újvidéki képviselő lemondása. Szalay Lajos kir. tanácsos, újvidéki orsz. képviselő, tekintettel egészségi állapotára, mely annyira meg van rongálva, hogy minden testi-lelki izgalomtól ment, teljes és feltétlen nyugalomra van szüksége, képviselői állásáról lemondott s e lemondását mult hó 29-én jelentette be a Ház elnökségének.

Eljegyzés. Schaeffner Károly volt zombori földink, felsőmagyarországi nagybírtokos eljegyezte Lányi Sylvia kisasszonyt Budapesten.

Tüzek. Vasárnap délután 3 órakor az őrtoronyból tüzet jeleztek. Teltsch Gáspár tulajdonát képező, az apatini-uton lévő telken gyulladt ki a cserépfedélű istálló és ezzel összejáratott raktár. A padláson elhelyezett pelyva és egyéb gyúlékony anyag bő táplálékot nyújtott a lángoknak. A gyorsan kivonult tűzoltóknak sikerült 1 órai munka után a tüzet lokalizálni. Az épület biztosítva volt s így a kár megtérül. — Alig pihenték ki derek tűzoltóink délutáni fáradalmaikat, az őrtoronyból ismét munkára szólítottak fel.

Éjjel 11 órakor kigyulladt özvegy Francsits Krisztinának (Konyovits-utcai) nádfedélű háza, a lángtengerben álló épület megmentéséről szó sem lehetett, a kivonult tűzoltóság csak a tűz továbbterjedésének megakadályozására törekedett, ami derek munka után sikerült is.

Jókai Mór utolsó kézírata. Jókai Mór a halhatatlan regényíró utolsó műve a jótékonyágnak az apotheoizisa volt, melyet a József főherceg Szanatoriumi Egyesület fölkérésére írt. Bevezető mondata így kezdődik: „Egy vallás van, melyben mindnyájan egyesülünk: a szeretet vallása. Temploma ennek az egész világegyetem: hiveinek tábora — minden jó emberek. Papja e vallásnak mindenki, aki áldozik. Egyetlen hitágazata van esuk, amely így szól: „tedd azt, ami másnak jó. Jókainak főnséges szózatát facsimilében az oly nemesen buzgólkodó egyesület legközelebbi kiadványában jelenteti meg.“

Kérelem Zombor város közönségéhez. Dicső vértanunk szobrának május hó 18-án országos ünnepély keretében történeendő leleplezésére előreláthatólag igen sok budapesti és vidéki vendég (főrendek, képviselők, főispánok, törvényhatóságok, tudományos egyetemek és intézetek kiküldöttei, újságírók stb. stb.) fog városunkba érkezni, akiknek elszállásolásáról a szoborbizottság csak egy gondoskodhatik, ha a n. é. közönség őt ebben a nagy és nehéz munkában kellő készséggel támogatja. Ezért a bizottság már jó előre is azon tiszteletteljes kéréssel fordul Zombor városának hazafias lakóihoz, hogy május hó 17. és 18-ikára a lehetőséghez képest 1 vagy 2 szobát az ide seregülő idegenek rendelkezésére boesátani és ebbeli hajlandóságukat vagy az elszállásolási ifjusági bizottság tagjainál, kik majd személyesen is előterjesztik a szoborbizottság jelen kérelmét, vagy pedig Prokópy Imre tanárnál akár szóval, akár írásban bejelenteni sziveskedjenek. Meséket regélnék mindenfelé az évszázadok óta híres bácskai vendéglátásról. Most rajtunk áll, hogy e legendaszerű hírt valónak tüntessük fel s megmutassuk ország-világ előtt, hogy igazi magyaros, hamisítatlan bácskai vendégszeretettel fogadjuk azokat, kik a mi hazafias örömmünkben részt kérve, velünk együtt akarják ünnepelni városunk büszkeségének: Schweidel József vértanunk megdicsőült emlékét. — Tisztelettel felkérem mindazokat, kik a Schweidel-szobor leleplezésének napján rendezendő díszelőadásban részt venni akarnak, hogy ebbeli szándékukat nálam legkésőbb május 12-ig akár szóval, akár írásban bejelenteni sziveskedjenek. A díszelőadásban hölgyek is vesznek részt. Egy teríték ára 4 korona. A szoborbizottság megbízásából: Prokópy Imre.

Uj menetrend. A Máv. vonalain f. május 1-ével új menetrend lépett életbe, melynek a vármegyéinkre vonatkozó része lényegesebb változtatást tartalmaz, mai számunk 7-ik oldalán található.

Ikra elhelyezés. Az államtól kapott több milliónyi fogassüllő ikrat az öbesei előljárárság a mult esütörtökön kapta meg és még az nap el is helyezte a halastóba.

Kenderkidolgozó telep a Mosztonga mentén. A hódási előljárárság tervet dolgozott ki a Mosztonga mentén való kenderkidolgozó telep létesítése íránt. Emel a gazdasági kérdésnél ezek a községek vannak érdekelve: Bácsszentiván, Sztapár, Doroszló, Hódáság, Militics, Szilberek és Derye.

Elhalasztott választás. Adán választó közgyűlés volt egybehiva m. hó 23-ra az adótiszti állás és egy irnoki állás betöltése végett. Dr. Buday Pál főszolgabíró, kinek hatásköréhez tartozik az elnöklés ilyen gyűlésen, kénytelen volt hivatalos ügyben Moholon megjelenni, minek következtében a gyűlés máskorra elhalasztatott.

Szerencsétlenül járt kőműves. Jankovics Károly újvidéki kőműves esütörtökön reggel a takarékpénztár régi épületének lebontásán dolgozott s a 1½ méteres falról félrelépve oly szerencsétlenül esett le, hogy nyakcsigolyáját törte. A szerencsétlen embert, ki 5 kis gyermek apja, a kórházba szállították, de sérülése oly súlyos, hogy életbenmaradásához nincs remény.

Hamis bankjegyek fölismerése. Hamis bankjegyeket a legkönnyebben a sztereoszkop segítségével ismerhetjük fel. Ha két valódi bankjegyet teszünk ugyanis a sztereoszkop keretébe, úgy azok a sztereoszkop üvegein keresztül egy képpé fognak összeolvadni, miután egy lemez által állítottván elő, azoknak minden legkisebb részlete teljesen összeesik. Nem így az utánzott bankjegyeknél, melyeknél az eltérések első pillanatra nyilvánvalókká válnak.

Hetvenöt pénzhamisító. Arányában páratlan az a bűnügy, amely legközelebb foglalkoztatni fogja a szegedi büntető bíróságot. Huszonöt híjján százza megy a vádlottak száma, akik mintegy pénzhamisító banda tagjai kerülnek a büntető bíróság elé. A vezérük Englert Ferenc, megosztosodott vén gonoszlevő, aki már pénzhamisításért hét esztendei fegyházat ült. A bankópréssel Bácsme gyében dolgoztak, a főfészük Ujvidék volt. Huszkoronás papírpénzeket gyártottak a megtévesztésig hű utánzatban. A pénzhamisítók fénykép után dolgoztak és évekig zavartalanul garázdálkodtak a bankópréssel. A bűnjelek már a szegedi kir. ügyészségnél vannak. Három nagy láda hamis husz koronást szolgáltatott be a esendőrség, mely a banda nyomára jött és egy másik nagy láda tele van a pénzhamisítók eszközeivel.

Villámcsapás. Márk napján a csantavéri szállásokon villám csapott a Patócs Dávid istállójába. A gazda menyé ott foglalatzkodott éppen a jászolhoz kötött tehén mellett a szereneséllenség pillanatában. Kicsiny gyermeke előtte jászadozott, mikor a felhős égből váratlanul lesújtott a villám. A kis gyermek rögtön meghalt, édes anyját életre keltették az orvosok. A tehén elpusztult. Érdekes, hogy a környéken egész nap nem esett az eső s a menyé is csak ez egyetlen egyszer dörgött.

Házi tolvaj. Reszely Károly, palánkai nagykereskedő üzletét hosszabb idő óta házi tolvaj fosztogatta. Feltűnt a tulajdonosnak, hogy finomabb üveg rumok, szalámi rudak, cukrok stb. hiányoznak, holott biztosan tudta, hogy azokat nem adta el. Gyanúja, egy az üzletében alkalmazott boltiszolgára volt és gyanúja nem volt alaptalan. A múlt héten mikor ebédelni mentek, — mint rendszeren — a boltiszolga ott maradt az üzletben. Hozzá is látott a régi szokásához, de vesztére, mert a tulajdonos megésipte és átadta a esendőrségnek.

Megölte a mákhaj. Óbecseről írják: A nép alsó rétegeiben nagyon elterjedt rossz és veszedelmes szokás az, hogy a kicsinyeket, ha nyugtalanok, ha nem alszanak, hát mákhaj főzettel itatják meg. Ez a szer persze a szegény kis lelket annyira elkábítja, hogy fél, sőt egész napon át alszik, mint a felfolt. Hogy ennek az erőltetett alvásnak mily óriási hátránya van az egészségre, az anyák vagy nem gondolják meg, vagy nem törődnek vele, csak saját kényelmük biztosítva legyen. Számítalan kis léleknek kimulását ez a veszedelmes elterjedt szokás és szer siettet. Ezzel altatta el örökre a leánykáját Radics Györgyné is, aki másfél éves gyermekének annyit adott múlt hó 27-én délután, hogy az — igaz reggelig aludt, — de másnap azután iszonyu kínok között visszaadta teremtlőjének ártatlan angyali lelkét.

Kutba fult leánya. A bácsföldvári határban levő tanyán a múlt héten Bocsunácz Milán szenttamási lakosnak 4 éves Sztana nevű leánykája a kutba esett. A felügyelet nélkül levő kis leány addig bámult a kutba, míg nem elszédült és belezuhant. Mire észrevették a kis Sztana hiányát, akkorra már a kislélek megfulladt a kut vizében.

Egy gazdasági munka. Löherer Andor közgazdasági írótól „A II. Kömigrätz” címen egy mű jelent meg a könyvpiacra, mely a német vámszerződést bírálva, ennek hatását a közös vámterületre és az önálló vámterület kérdésére tárgyalja. Szerző munkája a szakkörök elismerését is elnyerte. Ára csak 2 korona és megrendelhető a szerzőnél (Budapest, VIII., József-körút 19. szám.) Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

Cimbalom gyakorlatok. A cimbalmozó közönség öröme, ismételten egy hézagpótló s nélkülözhetlen új tananyaggal gazdagította a cimbalom-irodalom tananyagát Erdélyi Dezső, a budapesti Nemzeti Zenede tanára. „Tremoló- és trilla gyakorlat”-ok címen jelent meg az új füzet 11 oldal terjedelemben s igen szép fülbemászó 12 gyakorlattal, a tremoló- és trilla fejlesztésére. A kellő utasítással ellátott füzet ára 2 kor. Kapható a szerzőnél, III. ker., Lajos-utca 68. sz. Budapesten.

A „Vasárnapi Ujság” április 30-iki száma 30 képpel jelent meg. Közli Mikszáth Kálmán: „A patrónus” című új elbeszélését. Szépirodalmi közleményei e mellett: Dalmady Győző költeménye, Fanghné Gyujtó Izabella emlékezései a szabadságharc idejéből, Berczik Árpád „Egy magyar hegedűs” című tárcacikke (Fráter Lőránt arcképevel), s a „Regénytár” mellékleten Beniczkyné Bajza Lenke eredeti és San Giusto olaszból fordított regénye (képekkel). A szám további tartalma: Szirmcsányi Lajos az új egri segédpüspök és dr. Szabó Aladár az új budapesti ref. lelkész életrajza, mindkettő arcképpel; hat kép s cikk a tavaszi nemzetközi műtárlatról, Chohnoky Jenő cikke a keletázsiai haretérről (öt képpel), Puccini „Bohémélet” című dalművének ismertetése, a temesvári gyermekpoliklinika (két képpel), „A tavasz városon és falun” (négy képpel) és a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy kor., a „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Tenyészbika. Regényi Lajos földbirtokosnak Nagylény pusztán, esendőrlaktanya melletti szállásán (Csantavér állomástól 3-4 kilométernyire) egy igen szép, a Vojnits Simon-féle tenyésztésből származó, 3 éves, tisztavérű tenyészbika ajánlatik megvételre, ára 260 ft körül.

Különfélék.

Hogy fogják a vadállatokat?

A vadállatok összefogdosása kétségtelenül igen költséges, s a mellett veszedelmes multság. Azért oly drágák a vadállatok, a melyek a különböző állatkeretekben vannak. Természetes, hogy senki sem fizetne 20—25.000 koronát egy zsiráfért, egy vizilóért, gorilláért még többet, ha nem lenne oly költséges és veszedelmes az állatok összefogdosása. Egy zsiráfot elfogni igen nehéz feladat, mert a mellett, hogy roppant gyorsábu, kitűnő érzékei is vannak. A vadász elfogásánál oly kötelet használ, amely az egyik végén több ágra oszlik, s az ágak végére éredarabok vannak erősítve. A vadász, amennyire csak lehet, észrevétlenül megközelíti az állatot, s a kötelet a lábai közé veti. Így nem tud hirtelen elmenekülni, s a vadásznak marad ideje, hogy béklyóba verje. A kisebb majmokat igen érdekes módon fogják. A vadász oly helyen, ahol az állatok látják, üvegből pálinkát iszik, s azután eltávozik, de a pálinkával telt üveget hátrahagyja. A majmok természetesen rögtön rávetik magukat az üvegre, s mivel nagyon szeretik az alkoholt, csakhamar kiüszszák a pálinkát. A hatás természetesen rögtön mutatkozik, s a vadász minden veszély nélkül elfoghatja az édesen szendergő majmokat. Sokkal veszedelmesebb a gorilla elfogása, s eddig nem is sikerült felnőtt gorillát elfogni, anélkül, hogy meg ne sebesítették volna. Az európai állatkeretekben levő gorillákat mind kis korukban fogták el. A tigrist és az oroszlánt is rendszerint fiatal korukban fogják, felnőtt állatot veremmel fognak el. A verem tetején hálót feszítenek ki, s azután galyakkal befödik a tetejét. Az állat, mikor a vermen áthalad, lezuhan a mélységbe, mire a háló nyomban összehúzódik fölötte. B. H.

A tarok története. A tarok barátai bizonyára örömmel fogják olvasni, hogy

ennek a nemes játéknak százados története van. Már sok kötet könyvet írtak össze a tarok hívei. Egy ilyen könyv 1756-ban jelent meg Bécsben. Szerzője Bauer György azt állítja, hogy a játékot Portugáliában találták föl és egy Tarocco nevű híres játékostól kapta a nevét. A három honnört három haramia: Skiz, Monguez és Pacato nevére keresztelték, kik egy algíriai rablóbanda rettetett tagjai voltak. Az utóbbi magyarázatban, úgy látszik, a szerző maga sem igen hisz, mert egy másik helyen azt mondja, hogy a Skiz szó a francia „excuser”-ből származik, melylyel művelt társaságokban a legnagyobb „ütőt” kijátszani szokták. Egy másik történetbuvár, Court de Gebelin szerint a tarokjáték sokkal régebb eredetű, amennyiben már a Fáraók idejében ismerték Egyiptomban. Nevét a „Ta-Rog” (a királyok utja) vagy „T-A-Ros” (a kezdet könyve) szótól kapta. Breitkopf „A kártyák föltalálása” című munkájában ugyanígy magyarázza meg a tarokképet. Szerinte a tarokot az arabok honosították meg Európában. P. N.

Hogyan dolgozott Beethoven?

Eltérőleg a többi híres zeneszerzőtől, akik rendszerint a zongora mellett komponálták meg darabjaikat, Beethoven sohasem ült addig a zongorához, amíg darabját előbb a fejében teljesen ki nem dolgozta. Beethoven állandóan egy iv papírost hordott a zsebében, melyre gondolatait jegyezte föl olyan formában, hogy azt más nem tudta elolvasni. Néha azonban megessett, hogy elfelejtett magával papírost vinni, ilyenkor az étlap szélére, vagy a számolóécédulára jegyeztetett. Gondolatainak kidolgozására egy bekötött könyvet használt és csak mikor az egész darab kompozíciójával készen volt, fogott hozzá a hangszereléshez. Beethoven még a kész darabjain is gyakran javított és megessett, hogy egy-egy szimfóniájára néhány hét múlva már rá sem lehetett ismerni. Általában gyorsan és könnyen dolgozott. Kész darabjain kívül igen sok skizet is hagyott hátra melyek zenetörténeti szempontból rendkívül érdekesek. M.

HIRDETÉSEK.

Monostorszeg legjobb forgalmu 3-3

kovácsműhelye
elhalálozás folytán felszereléssel együtt bérbeadandó. Tudakozódhatni özv. Kollár Gergelynénél Monostorszegen.

1024. sz.

1905.

Pályázati hirdetmény.

Szilberek községében lemondás folytán üresedésbe jött 440 kor. évi fizetéssel javadalmozott gyalogrendőri állásra ezennel pályázat iratik ki.

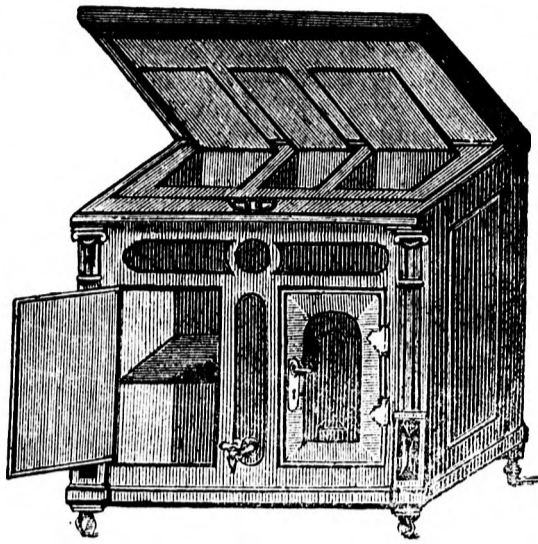
A szabályrendeletnek megfelelő pályázati kérvények **1905. évi május hó 15-éig** alulírt előljárásnál benyújtandók.

Kelt Szilberekén, 1905. évi április hó 28-án.

Zányi Bódog, **Bernhardt Mihály,**
jegyző. 2-1 bíró.

Gombos Nándor

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben

vendéglősök, mészárosok és
magánosok részére);

fürdőkádakban

és *—6

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajz-
szerinti bármilyenmű bádogárúk
elkészítetnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javitások olcsón és pontosan.

Ikt. 2263.

1905.

Hirdetmény.

A bácsalmási kir. járásbiróság mint te-
lekkönyvi hatóság részéről közzétételik: mi-
szerint a halas—bácsalmás—rigyicai h. é.
vasut számára az alább megnevezett hatá-
rokban kisajátított területekről elkészített
összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitele-
sítésére a helyszínére a következő határnapok
tűzetnek ki, ugymint: Jánoshalma és Mélykut
községre nézve **1905. május hó 9-én**
d. e. 9 óra: Jánoshalma állomásra; Bács-
almás községre nézve **1905. évi május**
hó 10-én d. e. 9 óra: Bácsalmás állo-
másra; Bácsmadas községre nézve **1905.**
évi május hó 11-én d. e. 9 óra:
Bácsmadas állomásra; Katymár községre
nézve **1905. évi május hó 12-én d.**
e. 10 óra: Katymár állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint
netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon
a bizottság előtt előterjesszék, különben a
kisajátítás és a felvett előterjesztés, ugy a fel-
jegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti
kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, akik a
fennebbi határokon a fent nevezett vasut
számára kisajátított területekért járó és az
egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg
mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akar-
nak, vagy ezen összegre bármi cím alatt
igényt tartanak; ezeket **1905. évi június**
hó 1-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál
bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később
jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi
tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalan-
ítási összeg annak és azon mennyiségben
fog kiadatni, akinek nevére és amely összeg-
gel az az egyedi kimutatásban ki van téve,
a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek
pedig ezentul a kisajátított területről hivatal-
ból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás
a telekhivatalban betekinthező.

Kelt Bácsalmáson, 1905. április hó 9-én.

3—3

A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Uj osztálysorsjegy főelárusítás Zomborban.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték igazgatósága alulírott cégnek
a XVI. sorsjátéktól kezdve

az osztálysorsjegyek főelárusítását engedélyezte.

Reméljük és hisszük, hogy Zombor város közönségétől eddig
oly csökönyösen távol maradt főnyereményt nekünk lesz módunkban
kifizetni.

Vásároljunk tehát osztálysorsjegyet a XVI. sorsjáték első osz-
tályához (huzás május 25. és 26-án) 14—10

Herczog Testvérek bankcégnél,

ki minden vevője részére egy szerencseszámot tartogat.

**Egy egész 12 kor., egy fél 6 kor.,
egy negyed 3 kor., egy nyolcad 1-50 kor.**

A XV. sorsjáték 6-ik osztályához (huzás március 28-tól április 25-ig).
Egy egész sorsjegy 160 kor., $\frac{1}{2}$ 80 kor., $\frac{1}{4}$ 40 kor., $\frac{1}{8}$ 20 kor.

KEIL-LAKK

legkiválóbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 45 kr.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára

Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 20 kr.

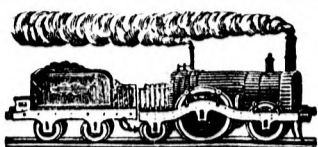
Keil-féle padlófénymáz 45 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

8-7

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1905. ÉVI MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	9.50	1.00	6.55	
10.15	12.37		6.15	6.36	4.22	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	1.52	
	1.26	4.15		6.48	5.32	ind.	SZABADKA	érk.	10.58	7.23	9.39	1.26	
	1.56	4.43		7.10	6.01		Csantavér		10.26	6.53		1.02	
	2.21	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		10.02	6.31	9.07	12.41	
	2.47	5.36			7.05		Hegyes-Feketehegy		9.31	6.02		12.14	
	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		9.06	5.37	8.39	11.57	
	3.28	6.17			7.46		O-Kér		8.41	5.13		11.39	
	3.45	6.34			8.13		Kiszács		8.21	4.54		11.21	
	4.06	6.55		8.37	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.46	4.30	7.56	11.00	

Oda				Baja—Ujvidék				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
	4.00	7.12	1.15	ind.	BAJA	érk.	9.15	3.23	6.50		
	4.11	7.22	1.25		Baja-szállásváros		9.08	3.15	6.42		
	4.25	7.35	1.38		Vaskut		8.53	2.59	6.26		
	4.51	8.00	2.01		Gara		8.32	2.37	6.00		
	5.09	8.17	2.16		Pigycsa		8.17	2.17	5.35		
	5.37	8.45	2.39		Sztanisics		8.00	1.57	5.12		
	5.56	9.03	2.56		Gákova		7.36	1.28	4.40		
	6.15	9.22	3.14		Nenadies		7.15	1.08	4.16		
	6.25	9.32	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05	12.57	4.05		
2.25	6.51		3.51	ind.	ZOMBOR (étk.)	érk.	6.20	11.20		7.00	
2.31	6.57		3.57		Zombor-vásártér		6.13	11.13		6.52	
2.41	7.07		4.07		Fernbach-szállás		6.04	11.04		6.41	
2.50	7.16		4.16		Zsárkóvác		5.56	10.56		6.32	
3.06	7.30		4.30		Ó-Sztapár		5.42	10.42		6.15	
3.35	7.49		4.49		Bresztovác		5.27	10.28		5.51	
4.05	8.10		5.12		Hódságh		5.02	10.02		5.21	
4.46	8.35		5.37		Parabuty		4.43	9.45		4.43	
5.00	8.49		5.51		Paraga		4.22	9.25		4.10	
5.40	9.16		6.09	ind.	GAJDOBRA	érk.	4.04	9.09		3.26	
5.54	9.30		6.23		Bulkesz		3.50	8.55		3.11	
6.16	9.45		6.38		Petrovác-Glozsán		3.39	8.44		2.59	
6.50	10.10		7.03		Futtak		3.10	8.16		2.20	
7.13	10.31		7.25	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.45	7.51		1.40	

Oda				Szabadka—Dálya				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.50	6.55	ind.	SZABADKA	érk.	6.50	9.41	12.59	10.35	
5.25	2.26		7.25		Tavankut		6.17		12.37	10.09	
5.45	2.46	7.19	7.53		Bajmok		5.53	9.11	12.20	9.51	
6.16	3.17	7.41	8.32		Nemes-Militics		5.02	8.46	11.44	9.10	
6.30	3.31	7.53	8.50	érk.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.35	11.27	8.51	
7.28	4.00	8.13			Prigl-Szent-Iván			8.14	10.55	8.14	
7.42	4.13	8.23			Szóna			8.04	10.37	7.53	
7.54	4.24	8.33		érk.	GOMBOS	ind.		7.55	10.25	7.40	
9.18	5.25	9.13		ind.	ERDŐD	érk.		7.20	9.17	6.03	
9.30	5.37	9.23		érk.	DÁLYA	ind.		7.09	9.05	5.50	

Oda				Szabadka—Ó-Becse				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	
	4.40	1.32	ind.	SZABADKA	érk.	8.34	5.25				
	5.08	2.00		Békova		8.07	4.58				
	6.19	3.21	érk.	ZENTA	ind.	6.40	3.40				
	7.47	5.27		Ada		5.26	2.19				
	8.10	5.42		Mohol		5.05	2.02				
	8.30	6.02	ind.	Bács-Petrovoszellő		4.39	1.37				
	8.56	6.28	érk.	ÓBECSE	ind.	4.10	1.10				

Oda				Szabadka—Baja				Vissza			
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	
4.50	1.47	7.00	ind.	SZABADKA	érk.	9.29	12.48	10.28			
5.25	2.22	7.35		Csikéria		8.56	12.16	9.52			
5.03	2.54	8.07		Bács-Almás		8.34	11.55	9.22			
6.09	3.00	8.13		Almás		8.19	11.40	9.06			
6.33	3.26	8.42		Bikity-Borsód		7.54	11.15	8.38			
7.07	4.00	9.16	érk.	BAJA	ind.	7.17	10.40	7.47			

Oda				Ó-Becse—Ujvidék				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	
4.40	9.50	4.25	ind.	Ó-BECSE	érk.	6.55	12.43	7.44			
5.05	10.21	4.49		Bács-Földvár		6.33	12.16	7.22			
5.27	10.48	5.10		Csurogh		6.15	11.47	7.03			
5.49	11.22	5.32		Zsablya		5.50	11.13	6.37			
6.04	11.45	5.47		Goszpodincee		5.31	10.44	6.21			
6.30	12.24	6.11		Temerin		5.14	10.20	6.04			
6.39	12.36	6.20		Járek		4.58	9.50	5.46			
6.53	12.53	6.34	érk.	VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31			
7.01	1.07	6.36	ind.	VASKAPU	érk.	4.42	9.24	5.23			
7.25	1.35	7.00	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.17	8.55	5.00			

Oda				Szeged-Rókus—Zenta				Vissza			
sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.		
	4.20	1.40	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.51	5.45				
	4.43	2.04		Rószke	ind.	8.28	5.23				
	5.02	2.22	érk.	HORGOS	ind.	8.07	5.05				
	5.03	2.35	ind.	HORGOS	érk.	7.57	4.49				
	5.21	2.58		Bács-Martonos		7.39	4.31				
	5.44	3.24		O-Kanizsa		7.25	4.17				
	6.04	3.54		Adorján		6.56	3.53				
	6.29	4.19	érk.	ZENTA	ind.	6.30	3.28				

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel				Vissza			
sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.		
	6.37	5.10	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01				
	7.00	5.38	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38				
	7.05	5.50	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33				
	7.31	6.24		Káty		5.06	2.15				
	7.42	6.38		Tiszakálmánfalva		4.43	1.56				
	7.57	7.00		Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41				
	8.11	7.18		Vilova—Gardinovec		4.04	1.26				
	8.24	7.34		Lok		3.48	1.14				
	8.37	7.50	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00				

Oda				Kiskun-Halas—Bácsalmás—Rigyica				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.		
3.50	12.05	6.00	ind.	KIS-KUN-HALAS	érk.	5.44	2.27	10.24			
4.03	12.18	6.13		Kopolya		5.32	2.14	10.11			
4.20	12.35	6.29		Fehértó		5.16	1.57	9.54			
4.37	12.51	6.45		Terézhalom		5.00	1.40	9.37			
4.58	1.33	7.03		Jankovác		4.48	1.27	9.24			
5.25	2.03	7.23		Mélykut		4.18	1.24	8.50			
5.48	2.26	7.44		Rudics		3.58	1.21	8.21			
5.56	2.34	7.52	érk.	BÁCSALMÁS	ind.	3.46	1.20	8.10			
6.16	3.00		ind.	BÁCSALMÁS	érk.	11.21	7.40				
6.36	3.20			Madarász puszta		11.01	7.20				
6.49	3.38			Bácsmadaras		10.51	7.10				
6.57	3.46			Sanc puszta		10.34	6.53				
7.17	4.11			Katymár		10.21	6.40				
7.29	4.23			Legyén puszta		9.58	6.14				
7.45	4.39		érk.	RIGYICA	ind.	9.04	5.56				

Oda				Hegyes-Feketehegy—Palánka				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.		
	6.59	6.10	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.49	5.30				
	7.21	6.33		Telecska		5.26	5.09				
	7.42	6.58		Kula		5.14	4.57				
	7.53	7.09		Béla-puszta		4.50	4.37				
	8.06	7.28		Torzsa							

O l c s ó b b m i n t b á r h o l ! !

*** VILLANYOS LÁMPÁK! ***

A legfontosabb kiszolgálás!

A nagyérdemű fogyasztóközönség becses tudomására adjuk, hogy **Kulcsár Sándor** jőnevű budapesti bronz-csillárgyárossal összeköttetésbe léptünk s raktárunkat dusan felszereltük a modern-stylű valódi bronz világítótestekkel.

Raktáron tartunk óriási választékban a legizlésebb modern kivitelben valódi bronz, függő, asztali es fali villanyos lámpákat és mindennemű szerelvényeket a legolcsóbb áron, amiről a mélyen tisztelt közönséget a legnagyobb készséggel győződtetjük meg.

Kulcsár Sándor cég versenyképességét bizonyítja az a körülmény, hogy ugy az **uj országházát**, valamint a **budai királyi palotát** legnagyobb részben, a **szatmári dómot**, a **pénzügyminiszteri palotát** stbit **ő rendezte be**.

Ez alkalommal felhívjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmét más cikkeinkre is: **uri, női és gyermek fehéreneműek; a legújabb napernyők; esőernyők; sétabotok; divatos csipkék, szalagok, ruhadi-szek, fűzők, övek, fátjolok, a legkényesebb izlést is kielé-gítő valódi angol nyakkendők; bőrtárcak, china-ezüst és bronz diszműáruk, berndorfi alpacca és alpacca-ezüst használati és diszműtárgyak; karlsbadi porcellán kávé-s, teás-, étkező- és mosdó-servíçe-ok.**

Valódi TRIESTI LINOLEUM (parafa-szőnyeg) FUTÓK és SZONYEGEK. Kifogástalan működésű GRAMMOPHONOK „Odeon“ lemezekkel (2 felvétel egy lapon). — Gyermekkoszik; elegáns utazócikkek; gyermekjátékok; borostyán-szipkák, tajtékpipák. — A legfinomabb bőr- és szövöttkeztük; harisnyák

* * * * * óriási választékban bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra. * * * * *

Kiváló tisztelettel

Goldfáhn Sándor és Fia,
Zombor, Kossuth Lajos-utca.

20-4

Tessék meggyőződést szerezni.

U N O T I T O E L T V O E K I

ITT MEGRENDELHETŐK:
VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KÁRTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA
== KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE ==
Z O M B O R B A N
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.
== PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON. ==

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

ITT MEGRENDELHETŐK:
HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDÉK
ÉTLAPOK

TELEFON SZÁM: 18. A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.